

Svar på fråga 2024/25:481 av Laila Naraghi (S)
Statens ansvar vid förvalterskap

Laila Naraghi har frågat mig om jag och regeringen avser att vidta några åtgärder för att staten inte framöver ska överträda enskilda individers rätt till skydd för privatliv, såsom staten de facto har dömts ha gjort i fallet med en man som felaktigt fått en förvaltare förordnad för sig, vilka åtgärder det i så fall rör sig om och när de kan väntas ske.

Som Laila Naraghi är inne på finns det goda skäl att överväga om enskildas ställning gentemot staten behöver stärkas i olika avseenden. En person som har förvaltare, eller som är föremål för en ansökan från överförmyndaren om att få förvaltare, befinner sig ofta i en utsatt situation. Det är en situation där det måste ställas höga krav på det allmännas maktutövning.

Arbetet med Ställföreträdarutredningens betänkande Gode män och förvaltare – en översyn (SOU 2021:36) pågår som bekant på Justitiedepartementet. I betänkandet föreslås en rad förändringar av reglerna om gode män och förvaltare i syfte att

stärka skyddet för enskilda och förbättra tillsynen på området. Det finns bland annat förslag om tydligare information till huvudmannen och om ökad insyn för honom eller henne i ställföreträdarens arbete. Det föreslås även bättre stöd och utbildning till ställföreträdare och tydligare krav på överförmyndarens tillsyn.

I sammanhanget vill jag också nämna att regeringen i april i år tillsatte en utredning om rättsliga biträden och rättegångskostnader (dir.2024:39) med syfte att bland annat stärka enskildas möjligheter att ta till vara sin rätt. I uppdraget ingår bland annat att ta ställning till om enskilda i vissa fall bör kunna beviljas ersättning för rättegångskostnader inom ramen för ett mål i allmän förvaltningsdomstol och om målsägandens processuella rättigheter vid talan om enskilda anspråk på grund av brott bör stärkas. Uppdraget ska redovisas senast den 1 augusti 2025.

Regeringen tar frågor om enskildas fri- och rättigheter på största allvar och jag ser fram emot att diskutera dessa frågor mer framöver.

Stockholm den 27 november 2024

Gunnar Strömmer